

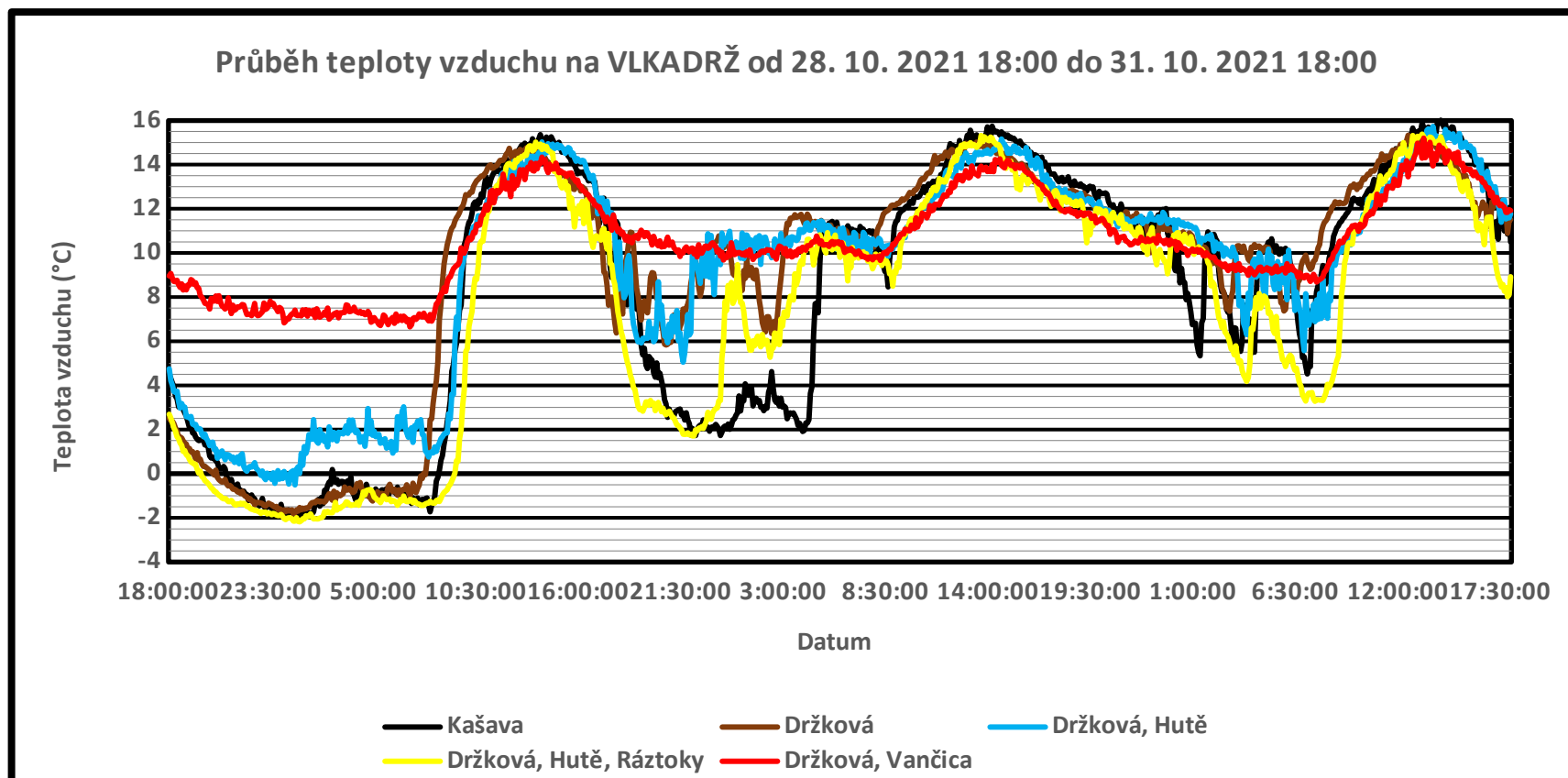
Teplotní výkyvy na konci října v nočních hodinách na VLKADRŽ

Babí léto je charakteristické slunečným počasím, kdy **maximální teploty vystupují stabilně několik dní za sebou nad konkrétní hodnoty, většinou nad 20 °C**, přičemž po ránu zejména v údolích se vyskytuje buď přízemní mráz či mráz ve 2 m nad zemí. **Rozdíly mezi denní maximální a ranní minimální teplotou mohou v takovém případě dosahovat i více než 15 °C**. Měsíc říjen se zapsal do historie jako poměrně suchý, na **VLKADRŽ spadlo jen 21 mm srážek a TENTO ÚHRN BYL V RÁMCI ZLÍNSKÉHO KRAJE 2. NEJVYŠŠÍ ZA TENTO MĚSÍC**. Po většinu měsíce převládal vliv tlakových výší s minimem oblačnosti. Zejména v poslední dekádě měsíce dorazilo pozdní babí léto, kdy maximální teploty vystupovaly na 13 až 16 °C, po ránu jsme v údolích měřili většinou do -2 °C.

Uvedené minimální teploty však byly změřeny jen v hlubokých údolích. Postupně se rozfoukával mírný až čerstvý JV až J vítr, který i v noci promíchával vzduch. Není proto divu, že **na některých místech v kraji neklesaly teploty ani pod 10 °C**. Můžeme hovořit o tzv. **fénu**. Jedná se o fenomén, při němž teplý vzduch přeteče přes horskou překážku a při svém sestupu do údolí se dále otepluje a vysušuje. Pokud do údolí vtrhne naplno, projeví se to **velmi rychlým poklesem relativní vlhkosti i o desítky procent a razantním vzestupem teploty vzduchu, výjimečně i o více než 7 °C**.

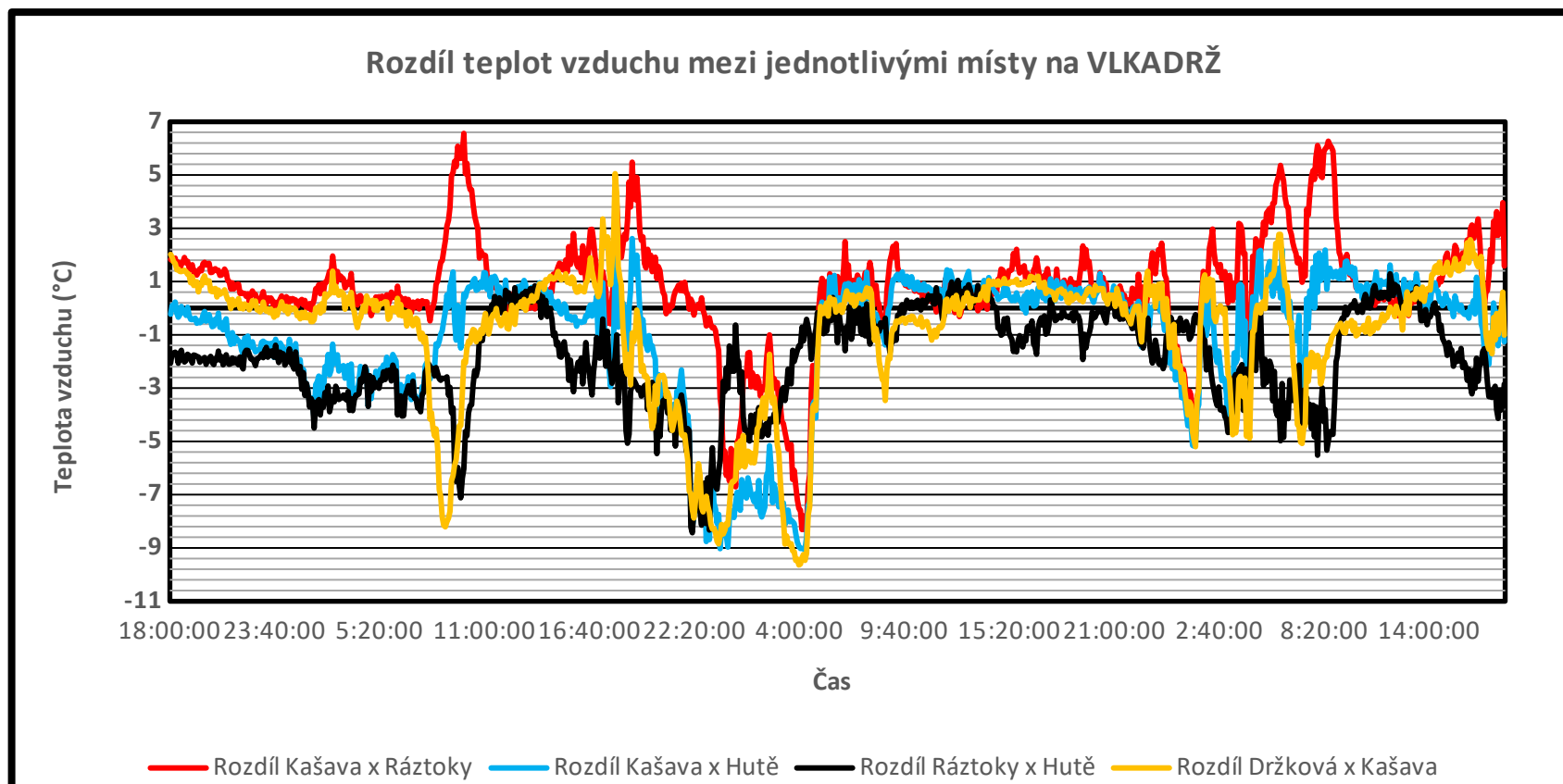
Zejména v závěru října jsme pozorovali **v nočních hodinách výrazné kolísání teploty i v údolí VLKADRŽ**. Jak již bylo řečeno, postaral se o to vítr.

Zajímavý je i pohled na jednotlivá místa na VLKADRŽ. Obr. č. 1 znázorňuje průběh teploty vzduchu na jednotlivých stanicích od 28. 10. 2021 18:00 do 31. 10. 2021 18:00 h.



Obr. č. 1: Průběh teploty vzduchu na VLKADRŽ od 28. do 31. 10. 2021 18:00

Jednoznačně byla zejména v noci na 29. 10. teplejší Vančice na kopci, kde vál slabý vítr, kdežto v údolích převládalo bezvětří. K ránu však vítr částečně zesílil, tudíž se v údolích slabě oteplilo, popř. teplota kolísala. Rozdíl mezi Vančicí a údolím v minimální teplotě byl cca 8,5 °C. V noci na 30. 10. vál již vítr silnější, teploty v závislosti na jeho síle v údolích značně kolísaly. **Rozdíl teplot ve stejnou dobu v rámci údolí byl i 9 °C. Rekord však nepadnul, ten činí 9,8 °C z noci na 11. 4. 2021, kdy v huťských Ráztokách bylo měřeno -0,6 °C, v Kašavě +9,2 °C. Utekl doslova jen o 2 desetiny. Rozdíl Kašava a Držková dosáhl hodnoty 9,6 °C. Zatímco v Držkové bylo měřeno 30. 10. v 3:55 h +11,7 °C, v Kašavě jen 2,1 °C.** Noc na 31. 10. byla ještě větrnější, tudíž teploty v údolích již tak nekolísaly. Rozdíly mezi jednotlivými místy názorně ukazuje Obr. č. 2.

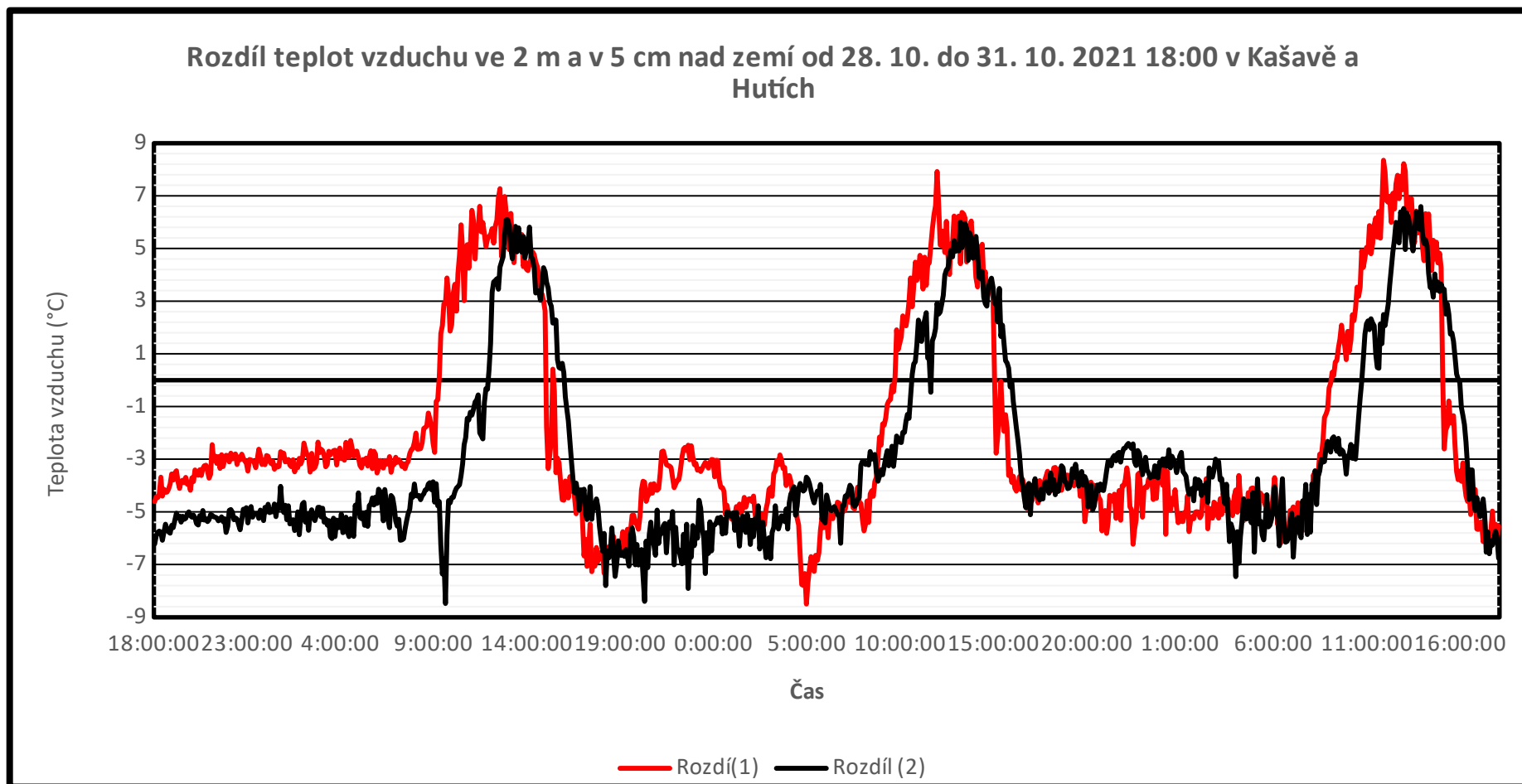


Obr. č. 2: Rozdíly teplot mezi jednotlivými místy ve stejnou dobu na VLKADRŽ

Kladné hodnoty znamenají, že dané místo bylo oproti druhému teplejší, v opačném případě chladnější. Např. **Kašava zaznamenala největší rozdíl mezi Hutěmi v noci na 30. 10., a to -9,1 °C.** Tzn., že ve stejnou dobu byla o tuto hodnotu chladnější než Hutě. Oproti Ráztokám byla chladnější o 8,3 °C a oproti Držkové o 9,6 °C. Výrazný rozdíl byl zaznamenán i na vzdálenost 1 km vzdušně. V noci na 30. 10. dosáhl rozdíl mezi Ráztoky a Hutěmi 8,4 °C, tato hodnota je rekordní. Jak již bylo uvedeno, absolutní rekord 9,8 °C odolal o 2 desetiny.

O tom, jak vítr výrazně promíchává vzduch, svědčí i **porovnání průběhu teploty vzduchu ve 2 m nad zemí a přízemní teploty vzduchu v 5 cm nad zemí z Kašavy a Hutě.** Většinou se za jasných a bezvětrných nocí pohybuje tento rozdíl do 4 °C v závislosti na lokalitě. V hlubokých údolích je to většinou jen do 2 °C. Díky větru však dosáhly lokální rozdíly mnohem výrazněji. **Konec října přinášel v noci rozdíly i okolo 5 – 7 °C,**

přičemž ojediněle to bylo až 8,5 °C. To je skutečně výrazný rozdíl pro údolní oblasti. Dokazuje to fakt, že i lehký vánek vyžene teploty ve 2 m nad zemí vysoko, kdežto u země je tenká vrstva studeného vzduchu netknutá. Dokazuje to i Obr. č. 3.



Obr. č. 3: Rozdíl teploty vzduchu ve 2 m nad zemí a v 5 cm nad zemí v Kašavě („Rozdíl 1“) a Hutích („Rozdíl 2“)

Záporné hodnoty jsou ty v nočních hodinách, přes den jsou pochopitelně kladné, jelikož u země v důsledku slunečního svitu je tepleji (odražené záření od země). Nejvýraznější rozdíly byly zaznamenány v noci na 29. 10., kdy evidentně vítr vál v údolích slabý natolik, že

nepromíchal tak intenzivně vzduch u země. **Na obou místech, jak v Kašavě, tak Hutích dosáhl tento rozdíl v určitém čase 8,5 °C, což jsou taktéž rekordní hodnoty..** Konečný rozdíl mezi 2 m a 5 cm byl samozřejmě nižší, ale i tak výrazný.

Jakub Flám